

SULIASSAQ 1 - KOPIIGASSAQ

ATTAVEQAATITIGUT PISSUSERISSAARNEQ

SULIASSAQ 2 - KOPIIGASSAQ

ATTAVEQAATITIGUT PISSUSERISSAARNEQ

PISUUSAARTITAQ 1

Atuaqatima akornanni ilaanni oqaatsit sakkortuut atorneqartarput. Uanga aamma ajorniakujuppalaartumik pissusilersortartut ilagaannga. Nalunngilara arlalippassuit tamanna iluaagisaraat. Ippassakkunni arlaata Facebookikkut qupperneq "Hansip pissusaanut nuannarinningitsunut tamanut" pilersissimavaa. Uanga pineqarlunga nalunngilara. Qanoq iliussuunga? Inussiarnersumik Hans

Haluu Hansi. Uanga isumaqarpunga...

PISUUSAARTITAQ 2

Haluu! Arfininngormat fiistertuniikkama aalakuulaarsimagunarpunga. Eqqaamavara arlaata tujuuluga qullariarlugu naakka ivianngikkalu assiligaat. Maannakkullu kammalaatiga allappoq asseq taanna atuaqatima ilaannut nassiussuunneqarsimasoq. Nuannarinngilara. Qanoq iliussuunga?

Haluu. Naah qanorlimi nuanniik! Uanga isumaqarpunga...

SULIASSAQ 2 - KOPIIGASSAQ

ATTAVEQAATITIGUT PISSUSERISSAARNEQ

PISUUSAARTITAQ 3

Ippassaq atuaqatinni fiisteratta. Fiisteriannginnitsinni kammalaatinni pulaaqqaarpunga. Ania puiaasamik vodkasisimavoq aalakoorpugullu. Fiisterfitsinni aallaamarrapput, kingusissukkullu aatsaat angerlarpunga. Ullaqq iterama fiistimi pisunik eqqaamasaqarpallaanngilanga niaqorlullungalu. Fiisteqataasut arlaat fiister-nitsinnit asserpassuarnik instagramimut ikkussuisimavoq. Assit arlallit uannut tunngasuupput inuillu assi-giinngitsunik oqaasertalersuisimallutik. Assimi ataatsimi tujuuluga qummoorsimavara oqaralu anillatsillu-gu, assimilu allami nukappiaqqamik kunissugaqarlunga. Assit taakkua internetimiitsikkusunngilakka! Qanoq iliussuunga? Inussiarnersumik Ane

Haluu Ane. Aliatsaqqagavit paasisinnaavakkit! Iliuserisinnaasat tassaavoq...

PISUUSAARTITAQ 4

Haluu ikinngut. Ullumi atuarfimmi Maasilu kamaakkatta. Atuarfimmiit angerlarama allaffigivaanga imannak "Inupalaajuvutit, toquinnaqiit!" Qanoq iliussuunga? Inussiarnersumik Suulut

Haluu Suulut! Aajuna uanga siunnersuutiga...

SULIASSAQ 3 - KOPIIGASSAQ

ATTAVEQAATITIGUT PISSUSERISSAARNEQ

INATSIKIT IMA IMAQARPUT

Internetikkut attaveqaatinik atuisuuguit assinillu nassiussisarlutit, taava inatsisit imarisaat ilisimassallugit pingaaruteqarpoq. Uani inatsisit imarisaat aammalu attaveqaatitigut pissuserissaarnermut tunngasut atuarsinnaavatit.

Soorlu ukua inerteqqutaapput pillaatissutaasinnaallutillu:

- Inuit mianernarnerpaaffiini assilinissaat taakkulu assit attaveqaatinut ikkunnissaat imaluunniit allanut nassiuksuunissaat. Soorlu fiistini pisimasut, ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit atisaqanngitsunik ilallit.
- Inuttai akuersiteqqaarnagit assinik mianernartunik attaveqaatinut ikkussineq.
- Inuit allat assiutaannik akuersitseqqaarnani attaveqaatinut ikkussineq.
- Inuit allat assiutaat mianernarsinnaasunik imallit akuersiteqqaarnagit siammarterneri nassiuksuunnerilu.
- Inuk alla pillugu kusananngitsunik internetikkut salluliornerit.
- Inuk akuersiteqqaarnagu inuttaanut tunngasut mianernarsinnaasut internetikkut saqqummiunneri.

Sikkerchat.dk aammalu "Når overgrebene går verden rundt – om billeder af seksuelle overgreb på børn og unge" Redbarnet, 2015

SULIASSAQ 3 - KOPIIGASSAQ

ATTAVEQAATITIGUT PISSUSERISSAARNEQ

INTERNETIKKUT PISSUSERISSAARNEQ

Internetikkut attaveqaatinik atuinermini nammineq killissavit imaluunniit allat killissaannik qaangiinninnissaq anguniarlugu toqqissisimanartumik nuannersumillu atuinissaq eqqumaffigissallugu pitsaasuvoq.

Iliuuserisinnaasannut assersuutit:

- Attaveqaatini app-inilu atukkanni inuttut paasissutissat pigisatit illersortussanngorlugit inississinnaavatit.
- Assit suut internetimut ikkunnissaat imaluunniit nassiunnissaat eqqarsaatigilluaqqaartakkit.
- Inuit allat assingi aammalu assit nassiusaat akuersiteqqaarnagit ikkunnagillu nassiuttarnagit.
- Allatavit allatut paasineqarsinnaanera aamma eqqarsaatigeqqaartaruk.
- Attaveqaatitigut killissatit qaangerneqarpata atuisoq illit attaveqaatinnit mattuguk aammalu qaangiinera nalunaarutigiuk.
- Internetimi nuanninngitsunik misigisaqaruit taanna pillugu oqaloqateqarit.
- Internetimi ilisarimalikkannik naapitaqassaguit kisimiinnak.
- Internetikkut takusimasatit misigisimasatillu pillugit angajoqqaatit inersimasulluunniit tatigisatit allat oqaloqatigikkit.
- Attaveqaatitigut assigiinngitsunut isertaatit assigiinngitsuutikkit isertuullugillu.
- Inuttut paasissutissat ilinnut tunngasut nalusannut tunniuttarnagit.
- Isornartussamut piareersimagit. Inuit attaveqaatini naapitatit immaga killissamik qaangiinertalimmik siunertaqarsinnaapput, naak pitsaallutillu inussiarnersuugalualutik.

ARBEJDSARK 1 - TIL KOPIERING

GOD STIL ONLINE

ARBEJDSARK 2 - TIL KOPIERING

GOD STIL ONLINE

CASE 1

I min klasse er der nogle gange en ret hård tone. Jeg er nok selv en af dem, der godt kan være ret strid. Jeg ved, at der er flere, der synes, jeg er irriterende. Forleden var der nogle, der havde lavet en side på Facebook, der hedder "For alle dem, der synes Hans er en nar". Og jeg ved jo godt, at det er mig. Hvad synes du, jeg skal gøre? Hilsen Hans

Hej Hans. Nu skal du høre, hvad jeg synes, du skal gøre...

CASE 2

Hej! Jeg var til en fest i lørdags, og jeg blev vist lidt fuld. Jeg kan huske, at der var nogen, der hev op i min trøje og tog billeder af min mave og bryster. Nu har min veninde skrevet, at billeder af mig er blevet sendt rundt til nogle fra klassen. Jeg kan ikke lide det. Hvad skal jeg gøre?

Hej. Åh det lyder ikke rart! Jeg synes, at du skal...

ARBEJDSARK 2 - TIL KOPIERING

GOD STIL ONLINE

CASE 3

I går var jeg til fest hos en fra klassen. Inden festen var jeg hjemme hos min veninde. Hendes bror havde købt en flaske vodka, og vi blev lidt fulde. Der var gang i den til festen, og jeg var først sent hjemme. Da jeg vågnede, kunne jeg ikke huske så meget fra festen og havde ondt i hovedet. På Instagram er der en, der har lagt en masse billeder op fra festen. Der er mange private billeder af mig, og folk har skrevet kommentarer om mig. På et af billederne hiver jeg op i min bluse og rækker tunge, og på et andet kysser jeg med en af drengene. Jeg vil ikke have de billeder på nettet!

Hvad skal jeg gøre?

Hilsen Ane

Hej Ane. Det kan jeg godt forstå, du er ked af! Det du kan gøre, er...

CASE 4

Hej min ven. I dag blev jeg uvenner med Maasi i skolen. Da jeg kom hjem fra skole, fik jeg en besked fra ham, hvor der stod. "Du er en fucking nar, du skal bare dø!" Hvad skal jeg gøre? Hilsen Suulut

Hej Suulut! Her er mit råd...

ARBEJDSARK 3 - TIL KOPIERING

GOD STIL ONLINE

DET SIGER LOVEN

Når du bruger de sociale medier på nettet og sender billeder, er det vigtigt at kende til lovgivningen. Her kan du læse om loven og en række gode råd til god stil på nettet.

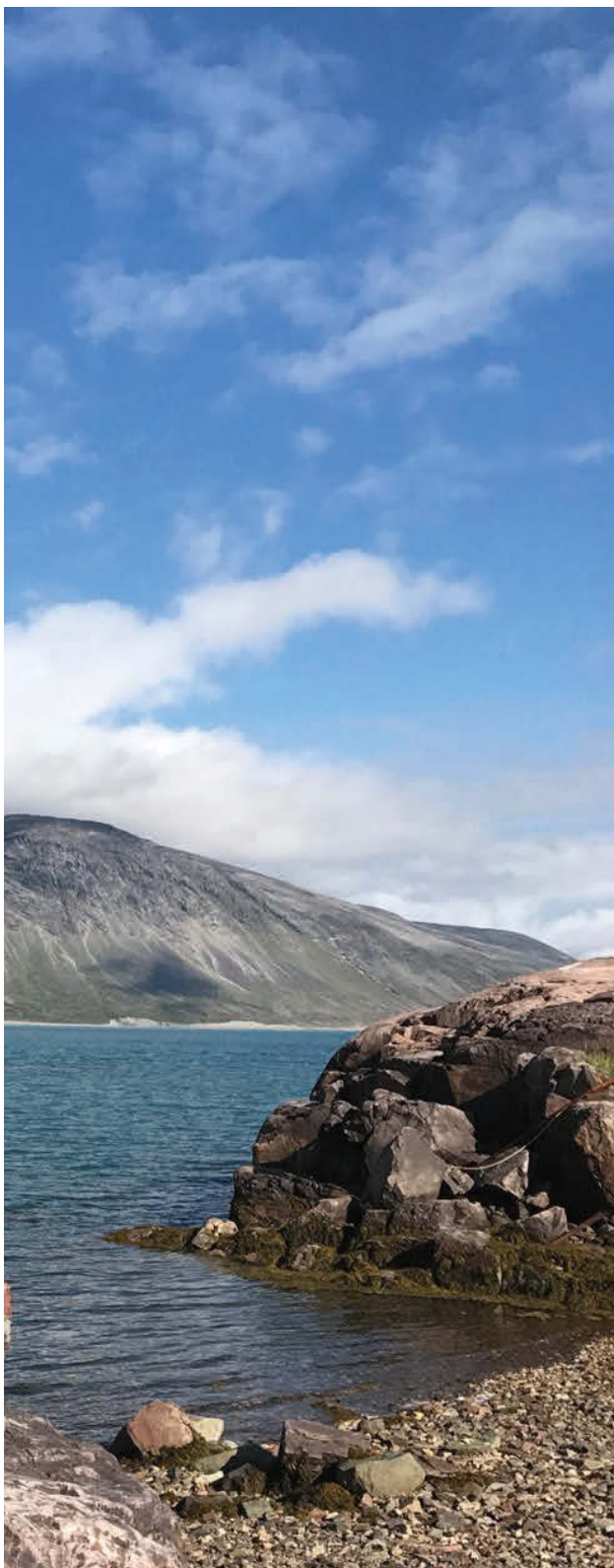
Det er eksempelvis ulovligt og strafbart:

- At tage billeder af andre i private situationer og lægge billederne på nettet eller sende dem til andre. Det kan for eksempel være at tage billeder til en fest, hvor nogen optræder helt eller delvist nøgne.
- At lægge private billeder af andre på nettet uden deres tilladelse.
- At bruge andre folks billeder på nettet uden deres tilladelse.
- At dele og videresende andre folks private billeder uden deres tilladelse.
- At skrive en grov løgn om andre på nettet
- At skrive private og følsomme oplysninger om andre på nettet uden deres tilladelse.

Sikkerchat.dk og "Når overgrebene går verden rundt – om billeder af seksuelle overgreb på børn og unge Red Barnet, 2015

ARBEJDSARK 3 - TIL KOPIERING

GOD STIL ONLINE

GOD STIL PÅ NETTET!

Når du bruger de sociale medier og nettet, er det en god ide at være opmærksom på, hvad du kan gøre for, at dit sociale liv på nettet bliver så trygt og godt som muligt, så du hverken overskrider dine egne eller andres grænser og rettigheder.

Du kan for eksempel:

- Indstille dine privatindstillinger på de sociale medier og de apps, du bruger, så dine personlige oplysninger er beskyttet bedst muligt.
- Tænke over, hvilke billeder du lægger på nettet eller sender til andre.
- Undlade at videresende andres billeder eller offentliggøre private billeder af andre uden deres tilladelse.
- Overveje hvordan det, du skriver, kan blive læst og opfattet af andre.
- Blokere og anmelde andre, der overskrider dine grænser på nettet.
- Tale med nogen om det, hvis du oplever ubehagelige ting på nettet.
- Undlade at være alene, hvis du møder en fra nettet.
- Tale med dine forældre eller andre voksne, du har tillid til, om hvad du ser og oplever på nettet
- Bruge forskellige passwords til forskellige profiler og holde dit password helt hemmeligt.
- Undlade at give personlige oplysninger til folk, du ikke kender
- Bruge din kritiske sans. På nettet kan du komme i kontakt med mennesker, som måske har grænseoverskridende hensigter bag en sød og imødekommende facade.